

כל ממונה אחראי במקום שלו מלבד כאשר ניתן לו רשות לשלוט גם על מקום חברו וכך בתחתונים גם הוא שולט על חברו

בְּכָל רִקְיעָא וְרִקְיעָא, אֵית פְּתַחֵין יְדִיעָן [קנא], בכל רקיע ורקיע

אור הרשב"י

וחלק א"י עולה נקי ובר עד כסא הכבוד. ופתח היכל לבנת הספיר מכוונת כנגדה, ונוגה סובב גבולה ממנה ועד רום רקיעין. ושרים סביב לה שואבים מתמציתה. והם פתחי השרים חלקים אשר נגד ארצם ברצועות משונות אלו על אלו כזה:

בענין שכולם שואבים. ותחום אלפים ביניהם לבין הקדש שהוא סוד הנוגה סביב, ודרך אותו נוגה הם שואבים. והנה כסא הכבוד משפיע כל כחות ההנהגה לעולם לא"י וכח כל הנמצא בה. והם סוד שערי צדק כי צדק היא מדת המלכות אור המלכות המשתרבת מכסא הכבוד דרך ההיכלות ושוכן בא"י בסוד סתר המדרגה הזאת שתחומה נוגה לו סביב. ומתוכה כעין החשמל. והכלים הגשמיים שיפעל בו המעשה הוא הרקיעים. ובהגיע הרקיע כנגד אוירה של א"י, מתבטל כל כחו וכח השרים שקיבל. והוא פועל כרצון השופע כעין שהוא עושה לכל שר ושר, שכל חלק הרקיע שהוא מכוון כנגד ארצו מנהג כפי השפעה שנספע. וחלק התמצית שמצוין מלמעלה. וזו"ש וקב"ה פקיד לארעא דישראל בהוא רקיעא מפתחא לפתחא כעין שבת הרקיע מאת ה' בשערי צדק. והשרים הם כיוצא מתמציתא דהוא פקידו נטלין ויהבי לכולהו ממנן אחרנין שהם ממוני הכוכבים

[קנא] וז"ל הרמ"ק: ענין פתחים אלו הם כאילו תאמר שארץ ישראל ד' מאות פרסה על ד' מאות פרסה היא מחזקת כנגד הרקיע כך וכך מעלות. כל אותן מעלות הרקיע שהם כנגד חלק הארץ יקראו פתח אחד. ועם היות שיתגלגל הרקיע (ר"ל שהוא סובב) אין לחוש, כי כל חלק מהרקיע כשיגיע כנגד הארץ והשר שלה ישפיע מעין שפע השר הממונה. הפתחים הללו נחלקים בישוב ששם שוכנים שבעים אומות וא"י היא נקודת מרכזם. וכל שבעים יש להם רצועה שהיא פה להם לשאוב מפתח א"י. ולזה היו כמה מלכים בא"י שלא היה להם בא"י אלא עיר אחת או חלק, ושאר ישובם היה במרחקי ארץ כדפירשו חז"ל מפני שפתח שאיבתם את השפע הוא סביב לא"י וכל שבעים ממנן נטרין תרי אלפי אמין סודם הוא כי אלו השני אלפים הוא סוד תחום שבת והיוצא הוין לתחום יוצא אל הקליפות שתחום שבת ותחום א"י אלפים שהם סוד הנוגה הסובב. ומתחום א"י יכנס אליה חיצוני ערל וטמא כזה:

שבשאר ארצות העמים יש פתחים ידועים וְשׁוֹלְטָנוּ דְכָל מְמֻנָּן, מִפְתָּחַא לְפִתְחַא רְשִׁימָא והשלטון של כל ממונה הוא רשום מפתח אחד לפתח הסמוך לו, וימַהְהוּא פִתְחַא וּלְהֶלֶן, לָא שְׁלֵטָא אֲפִילוּ כְּמִלָּא נִימָא, ומאותו פתח הסמוך לו ואילך אינו שולט אפילו כחוט השערה וְלָא עָאֵל דָּא, (אֲפִילוּ) בְּתַחוּמָא דְפִתְחַא דְחִבְרִיהּ ולא נכנס ממונה על פתח זה בתחום הפתח של חברו, בַּר כַּד אֲתִיְהִיב לִיהּ רְשׁוֹ, לְשִׁלְטָאָה חָד עַל חִבְרִיהּ. מלבד כאשר ניתן לו רשות לשלוט גם על פתח של חברו בְּדִין, שְׁלֵטִין מַלְכִין דִּי בְּאַרְעָא, חָד עַל חִבְרִיהּ ואז גם שולטים המלכים שבזו הארץ אחד על חברו.

באמצע כל הרקיעים יש פתח מעל ארץ ישראל ותחתיו יש שבעים פתחים של אומות העולם

בְּאַמְצַעִיתָא דְכָלְהוּ רְקִיעִין, אֵית פִתְחַא חֲדָא, דְאַקְרִי

באמצע כל הרקיעים מעל ארץ ישראל יש פתח אחד בצורת אוהל

צַר מִלְמַעְלָה וּרְחֵב לְמַטָּה, והפתח באמצעו בגובה כיפת הרקיע ונקרא גְּבִילוֹן והוא מלשון גבולין כי הוא במקום התפארת ששם הוא בסוד י"ב גבולי האלכסון (דמש"א) [קנב],

אור הרשב"י

רחב מלמטה ועולה ומיצר למעלה עד שבראש האהל למעלה יש פתח קטן הנקרא גבילון. והוא נגד כסא הכבוד. ופתח התחתון שהוא בשיפולי הרקיע של א"י נקרא מגדון. וז"ש הוזהר אית פתחא חדא דאקרי גבילון,

והמזלות. וישראל אין להם לא מזל ולא כוכב. ואומות העולם יש להם כוכבים ומזלות. עכ"ל הרמ"ק. [קנב] וז"ל המקדש מלך: כתב מוריניו שהרקיעים הללו של א"י הם כמו האהל שהוא

הלימוד היומי

וּתְחֹת הַאִי פֶתַחַא, אֵית שְׁבַעֵין פֶּתַחִין אַחֲרָנִין לְתַתָּא
 ותחת אותו הפתח מסביבו יש שבעים פתחים אחרים מלמטה, וְשְׁבַעֵין מְמַנִּין
 ושבעים ממונים שהם שרי הקליפות של האומות נְטָרִין מְרַחֵיק תִּירֵי אֲלָפִין
 אַמִּין, דְּלֹא קְרָבִין לְגַבֵּיהּ שומרים על פתחים אלו ממרחק אלפיים אמה
 [קנג] ולא מתקרבים לפתח. וַיִּמַּהְהוּא פֶּתַחַא ומאותו פתח העליון הנקרא גבילון
 אֲרַחַא סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא, עַד דֵּי מָטָא לְגֹו כּוּרְסֵיִיא
 עֲלֵאָהּ, יש דרך שעולה למעלה למעלה עד שמגיעה לכסא הכבוד העליון שהוא יסוד
 דמלכות דאצילות וַיִּמַּהְהוּא פֶּתַחַא לְכָל סְטָרִין דְּרַקִּיעָא, ומאותו
 הפתח יש גם דרך לכל צדדי הרקיע של ארץ ישראל עַד תִּרְעָא דְּפֶתַחַא
 דְּאַקְרִי ומגיע עד שער הפתח הנקרא מְנַדְוִין [קנד], (ס"א מְנַדְוִין) דְּתַמָּן
 אִיהוּ סִיּוּמָא דְּרַקִּיעָא דְּתַחֻמָּא דְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל ששם הוא
 סיום הרקיע של תחום ארץ ישראל.

אור הרשב"י

בה חיצוני ערל וטמא (ע"פ הבל"י והרמ"ק).
 [קנד] וכמה טעמים נאמרו בזה למה נקרא
 מְנַדְוִין, הבית לחם יהודה כתב שיתכן
 שנקרא כן לפי שפתח זה מכוון כנגד העיר
 מְנַדְוִין הנזכרת בזכריה (יב יא) "כמספד
 הדררימון בבקעת מְנַדְוִין, ואפשר שהיא
 העיר מְנַדְוִין הנזכרת ביהושע. ובדמשק
 אליעזר כתב שהוא מלשון מְנַדְוִין כלומר
 גבורות ששם הוא צד הגבורות דדעת.

והוא הפתח העליון שאמרנו. עכ"ל.
 [קנג] וענין שמירתם הוא שכל אחד
 שומר על פתח שלו כדי שלא יגזול שר אחר
 את השפע הנמשך לו מהפתח שלו, ועומדים
 חוץ לאלפיים אמה, כי אין להם רשות ליכנס
 לתוך תחום ארץ ישראל, והוא סוד תחום
 שבת אלפיים אמה, ועל כן אמרו שהיוצא
 מחוץ לתחום שבת הוא יוצא אל הקליפות,
 כי תחום ארץ ישראל הקדושה אלפיים אמה,
 שהם סוד הנוגה הסובב את הארץ שלא יכנס

ארץ ישראל מקבלת השפע בתחילה ומשפעת לכל העולם

וְכָל אֵינֹן שְׁבַעִין פִּתְחֵינּוּ, דְרִשִּׁימִין גּוֹ הַהוּא פִּתְחָא
דְּאַקְרִי וכל אותם שבעים פתחים הרשומים תוך אותו פתח הנקרא
גְּבִילוֹ"ן, כִּלְהוּ רִשִּׁימִין בְּפּוֹרְסָא קְדִישָׁא כולם רשומים בכסא
הכבוד להשפיע דרכם לארץ, **וּכְלָהוּ קְרִינָן לֹון שְׁעָרֵי צְדָק** וכל אלו
הפתחים נקראים שערי צדק, על שם השפע המגיע אליהם מהמלכות הנקראת צדק,
דְּלֹא שְׁלִיט אַחֲרָא עֲלֵיהוּ ואין אחר שולט עליהם, **וְקוֹדֶשָׁא**
בְּרִיךְ הוּא פְּקִיד לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל בְּהַהוּא רְקִיעָא, והקב"ה
דרכם פוקד וזוכר את ארץ ישראל באותו רקיע **מִפִּתְחָא לְפִתְחָא, בְּפְקִידוֹ**
כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ להשפיע בה מפתח לפתח בפקידה וזכירה כמו שצריך לאותו
הזמן. **וּמִתְמַצִּיתָא דְהַהוּא פְּקִידָא, נְטִלִין אֵינֹן שְׁבַעִין**
מְמוֹנִין, וְיַהֲבִין לְכָלְהוּ מְמוֹנִין אַחֲרֵינִין ומתמצית אותה הפקידה נוטלים
אותם שבעים שרי האומות הממונים לשמור על הפתח ממרחק אלפים אמה כנ"ל, ונותנים
לכל הממונים האחרים שבפתחי הרקיע שבחוץ לארץ.

השלמה מזההשמטות (סימן ד)

אֵיכָא בְּצֹנָת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל, קַרְקַע הֵנָּן הוּא
כְּשִׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גֵּן עֵדֶן, נְטִל שְׁלֹג
מִתַּחַת כֶּסֶף הַפְּבוֹד, וּמִמֶּנָּה נַעֲשָׂה קַרְקַע הֵנָּן, וְזֶהוּ
קַרְקַעִיתוֹ שֶׁל גֵּן עֵדֶן. וְאֵינֹן נֹוֹגַע עִם הָאָרֶץ הַזֹּאת,

הלימוד היומי